

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЛЬНОСТІ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

з навчальної дисципліни
«МЕНЕДЖМЕНТ»

для студентів заочної форми навчання
спеціальності **051 «Економіка»**
освітньої-професійної програми **«Прикладна статистика та бізнес-аналітика»**

Київ
2022 рік

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Менеджмент» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» заочної форми навчання / Укладач Н. А. Гринчак, Київ: НАСOA, 2022. 22 с.

Укладач: Гринчак Н. А., доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н.

Рецензенти: к.е.н. Голубова Г. В., доцент кафедри статистики та математичних методів в економіці;

д.е.н., доц. Лазоренко Л. В., професор кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСOA

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

1.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення сутності основних понять і категорій менеджменту та управління; принципів та функцій менеджменту; системи методів управління; змісту процесів та технології управління; основ планування, здійснення мотивування та контролювання; організації взаємодії та повноважень; прийняття рішень у менеджменті; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства, стилів управління; етики і відповідальності у менеджменті; ефективності управління.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
- принципи та функції менеджменту;
- систему методів управління;
- зміст процесів та технології управління;
- основи планування, здійснення мотивування та контролювання;
- організацію взаємодії та повноважень;
- прийняття рішень у менеджменті;
- інформаційне забезпечення процесу управління;
- керівництво та лідерство, стилі управління;
- етику і відповідальність у менеджменті;
- ефективність управління.

вміти:

- визначати місію та цілі;
- аналізувати та будувати різні типи організаційних структур управління;
- налагоджувати ефективну комунікацію у процесі управління;
- здійснювати делегування повноважень;
- використовувати технології розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- визначати та оцінювати ефективність менеджменту.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 4-6,8].

Допоміжна: [3-5, 7, 11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту.

Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2-6,8].

Допоміжна: [3-5, 7, 11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-3]

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Рекомендована література:

Базова: [2, 5-8].

Допоміжна: [3-5, 7, 11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 4. Функції та методи менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок

конкретний і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [2-7, 11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 5. Процес управління

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [2-7, 9-11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЗАГАЛЬНІ ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила, процедури.

Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [2-7, 11, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні.

Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [2, 3-6, 11-14]

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовий і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Рекомендована література:

Базова: [1-8].

Допоміжна: [2-7, 9-10, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [1-6, 12-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання.

Рекомендована література:

Базова: [1-6, 8].

Допоміжна: [1-6, 12-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.

Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваження.

Рекомендована література:

Базова: [1-8].

Допоміжна: [1-7, 9-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 12. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Рекомендована література:

Базова: [1-8].

Допоміжна: [1-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

Тема 13. Ефективність менеджменту

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності.

Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення.

Напрями підвищення ефективності управління організацією.

Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті.

Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту.

Культура менеджменту.

Рекомендована література:

Базова: [1-5, 8].

Допоміжна: [1-9, 13-14].

Інформаційні ресурси: [1-4]

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

У відповідності з вимогами навчального плану студенти заочної форми навчання повинні виконати одну письмову контрольну роботу та складають екзамен з дисципліни «Менеджмент». Підготовка до складання екзамену полягає у вивченні матеріалів згідно з тематикою, що викладена у робочих програмах.

Виконання контрольної роботи є одним із заключних етапів вивчення курсу для заочної форми навчання. Її підготовка сприяє поглибленню та закріпленню теоретичних знань, одержаних студентами при самостійному вивченні окремих розділів дисципліни, набутті навичок самостійної роботи над навчальним матеріалом.

Контрольна робота повинна висвітлити вміння студентів коротко і точно відповідати на поставлені питання, підбирати і використовувати для відповідей необхідний матеріал. При цьому студенту необхідно врахувати, що механічно переписані тексти з літературних джерел: монографій, навчальних посібників та інше. Не будуть зараховані, якщо вони будуть надані без логічної послідовності, повного висвітлення питання.

Контрольна робота повинна містити відповідь на теоретичне запитання та практичне завдання (50 тестових завдань). Номер теоретичного питання кожному студенту визначається по табл. 1 в залежності від першої літери його прізвища. Теоретичне питання роботи висвітлюється студентом при обов'язковому посиланні мінімум на десять джерел літератури. При цьому студент порівнює погляди авторів джерел, що цитуються.

Перед виконанням контрольної роботи студент зобов'язаний вивчити рекомендовану літературу з дисципліни, зібрати, проаналізувати та узагальнити практичний матеріал. Крім того слід використовувати нормативні та інструктивні матеріали, статті фахових періодичних видань, які висвітлюють вітчизняний та зарубіжний досвід з питань менеджменту.

Таблиця 1

Варіанти теоретичних питань

Початкова літера прізвища слухача	Номер питання	Початкова літера прізвища слухача	Номер питання
А	1	О	15
Б	2	П	16
В	3	Р	17
Г	4	С	18
Д	5	Т	19
Є	6	У	20
Ж	7	Ф	21
З	8	Х	22
І	9	Ц	23
Ї,Й	10	Ч	24
К	11	Ш	25
Л	12	Щ	26
М	13	Ю	27
Н	14	Я	28

Із списку рекомендованої літератури, що приведений в кінці методичних вказівок, в контрольній роботі наводяться тільки ті, які використовуються.

Загальний обсяг роботи 20-25 друкованих сторінок. В роботі слід зазначити номер питання. Відповіді на завдання повинні бути повні і обґрунтовані. В кінці роботи студент зобов'язаний навести перелік використаних джерел. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел повинен відповідати ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Контрольну роботу слід представити на кафедрі економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності у встановлений графіком термін, але не пізніше 15 діб до початку екзаменаційної сесії.

Контрольна робота має бути стилістично, граматично та технічно слушно оформлена. Композиція роботи складається у наступній послідовності:

- титульний аркуш;
- зміст;
- основна частина;
- список використаних джерел.

Контрольну роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297мм) з використанням шрифтів тестового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Таблиці та рисунки можна подати на аркушах формату А3 (420x297). Одна сторінка контрольної роботи повинна вміщувати 28-30 рядків на сторінці, в кожному рядку має бути 57-60 знаків з урахуванням інтервалів.

Текст роботи друкують, залишаючи береги таких розмірів: лівий - 25 мм, правий - 15 мм, верхній - 20 мм, нижній - 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, стрічка - чорного кольору середньої жирності.

Нумерацію сторінок контрольної роботи подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включається до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Контрольна робота завершується останньою сторінкою – списком використаних джерел. Список використаних джерел має суцільну нумерацію.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАНЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Менеджмент як система наукових знань та мистецтво управління.
2. Визначення рівнів управління в організації та їх основних завдань.
3. Характеристики внутрішніх змінних організації та їх взаємозв'язок.
4. Аналіз дії факторів зовнішнього середовища.
5. Еволюція менеджменту як наукової дисципліни.
6. Процесний, ситуаційний і системний підходи в менеджменті.
7. Генезис та розвиток управлінської науки в Україні.
8. Організація та її характеристики.
9. Модель процесу комунікацій в організації.
10. Управлінські рішення в системі менеджменту.
11. Методи прийняття управлінських рішень.
12. Сутність факторів, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.
13. Характеристика процедури зовнішнього і внутрішнього аналізу як етапів процесу формування стратегії.
14. Класифікація типів загальнокорпоративної стратегії.
15. Організація процесу планування на підприємстві.
16. Бюрократичні організаційні структури.
17. Відмінні особливості адаптивних і бюрократичних структур.
18. Характерні риси та види департаменталізації.
19. Процес делегування повноважень.
20. Змістовні теорії мотивації.
21. Процесні теорії мотивації.
22. Процес управлінського контролю.
23. Форми влади і впливу.
24. Огляд теорій лідерства.
25. Автократичне і демократичне керівництво.
26. Економічні методи менеджменту.
27. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту.
28. Соціальні методи менеджменту.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. *Управління – це:*

- а) процес встановлення завдань для організації, визначення найкращого шляху їх використання;
- б) послідовність дій менеджера;
- в) конкретний кінцевий стан або очікуваний результат організації;
- г) цілеспрямована дія на об'єкт з метою змінити його стан або поведінку в зв'язку із зміною обставин.

2. *Кінцевою метою менеджменту є:*

- а) забезпечення прибутковості діяльності фірми;
- б) задоволення споживачів;
- в) збільшення обсягів реалізації;
- г) ведення чесної конкурентної боротьби.

3. *Начальник відділу внутрішнього туризму в фірмі відноситься до:*

- а) нижчого рівня управління;
- б) середнього рівня управління;
- в) вищого рівня управління;
- г) технічного рівня управління.

4. *Товариство з обмеженою відповідальністю – це:*

- а) товариство закритого типу, акції якого розподіляються серед засновників та працівників;
- б) товариство учасники якого несуть відповідальність за борги фірми у межах своїх вкладів;
- в) товариство учасники якого не відповідають за борги фірми;
- г) товариство, яке разом з учасниками, що несуть відповідальність за зобов'язання товариства всім своїм майном, включає також учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майно товариства.

5. *Які види планування виділяють у менеджменті:*

- а) стратегічне планування і планування реалізації стратегії;
- б) стратегічне і довгострокове планування;
- в) тактичне планування і планування реалізації стратегії.

6. *Термін «менеджмент» застосовується до управління:*

- а) живою і неживою природою;
- б) технологічними процесами;
- в) соціально-економічними процесами на рівні підприємства, яке функціонує в умовах ринку.

7. Підприємець, на Вашу думку, це те ж саме, що і:

- а) менеджер;
- б) людина, яка бере на себе відповідальність і ризик за організацію власної справи;
- в) керівник відділу.

8. Планування – це:

- а) процес визначення майбутнього організації;
- б) використання адміністративних важелів на основі тактики, політики, процедури та правил;
- в) загальне керівництво для дій та прийняття рішень;
- г) методи досягнення мети організації.

9. Метод розподілу ресурсів, що характеризується кількісно - це:

- а) місія організації;
- б) рента;
- в) відсоток;
- г) бюджет.

10. Термін «менеджмент» походить від англійського *to manage* і означає:

- а) контролювати;
- б) «заробляти гроші»;
- в) керувати;
- г) працювати.

11. Керівники низової ланки управління:

- а) координують і контролюють роботу молодших начальників;
- б) здійснюють контроль за виконанням виробничих завдань;
- в) займаються перспективним плануванням;
- г) готують інформацію для рішень, що приймаються керівниками вищої ланки.

12. Найважливішими елементами організації є:

- а) працівники фірми;
- б) мета і завдання організації;
- в) фінансові ресурси фірми;
- г) культура і імідж фірми.

13. Стратегія – це:

- а) дії, які треба виконувати в конкретній ситуації;
- б) система показників, на основі яких здійснюється контроль результатів;
- в) всебічний комплексний план, призначений для забезпечення здійснення місії організації та досягнення її цілей;
- г) основний вид діяльності, яким буде займатись організація.

14. Повноваження – це:

- а) зобов'язання виконувати поставлені завдання;
- б) обмежене, делеговане посаді право використовувати ресурси організації;
- в) обмежене, делеговане особі право використовувати ресурси організації.

15. Чи відрізняються категорії «управління» і «менеджмент»:

- а) так, кардинально відрізняються;
- б) ні, вони тотожні;
- в) управління – це складова менеджменту;
- г) менеджмент – це складова управління.

16. Менеджери середньої ланки управління:

- а) здійснюють управління відносинами між організацією і зовнішнім середовищем;
- б) забезпечують надходження оперативної інформації для керівників вищих ланок;
- в) відповідальні за використання виділених ресурсів, персоналу, сировини, обладнання.

17. Процес передачі завдань і повноважень особі, яка приймає на себе відповідальність за їх виконання має назву:

- а) делегування;
- б) делегування повноважень;
- в) делегування відповідальності;
- г) відхилення повноважень.

18. Організаційна структура – це:

- а) відокремлений орган, наділений функцією управління;
- б) сукупність ланок управління на певному щаблі ієрархії управління;
- в) сукупність підрозділів та зв'язків між ними, яка дає змогу управляти організацією;
- г) склад самостійних структурних підрозділів.

19. Горизонтальний поділ праці – це:

- а) комплекс функцій управління;
- б) поділ праці на завдання;
- в) поділ праці за рівнями управління.

20. Менеджери вищої ланки управління:

- а) здійснюють управління відносинами між організацією і зовнішнім середовищем;
- б) узгоджують різноманітні форми діяльності і зусилля різних підрозділів організації;
- в) приймають рішення щодо напрямів діяльності організації та вироблення стратегії фірми.

21. *Вимоги, яким повинна відповідати організаційна структура:*

- а) простота;
- б) економічність;
- в) адаптивність.

22. *Мотивація – це:*

- а) сукупність зовнішніх та внутрішніх рушійних сил, які стимулюють людину до діяльності;
- б) відчуття потреби в будь-чому;
- в) процес впливу на людину з метою спонукання її до дій;
- г) відокремлений вид управлінської діяльності, який передбачає виплату заробітку працівникові.

23. *Основна мета контролю – це:*

- а) достовірність звітних даних;
- б) дотримання законодавства;
- в) забезпечення виконання управлінських рішень;
- г) перевірка стану об'єкта на відповідність заданим параметрам.

24. *Характеристика не властива бюрократичній структурі:*

- а) прийом на роботу за діловими якостями та практичними навиками;
- б) велика кількість інструкцій, постановов;
- в) чітке розмежування функціональних обов'язків працівників;
- г) не гнучкий режим роботи.

25. *У централізованій структурі керівник:*

- а) залишає за собою право ухвалювати більшість рішень;
- б) надає перевагу самоконтролю працівників;
- в) менеджер керує творчим колективом;
- г) відрізняється демократичністю своїх поглядів.

26. *Розрізняють такі види стимулів:*

- а) позитивні і негативні;
- б) матеріальні і моральні;
- в) загальні і часткові;
- г) генеральні і індивідуальні.

27. *Недоліками функціонального типу організаційної структури є:*

- а) подвійне підпорядкування;
- б) збільшення кількості рівнів управління;
- в) перевантаження інформацією;
- г) узгодженість дій виконавців.

28. *Вибірковий – це контроль при якому:*

- а) контролюються випадкові елементи сукупності;
- б) важко зробити правильний вибір;
- в) контролюються всі елементи сукупності.

29. *На підприємствах найчастіше використовують такі форми оплати праці:*

- а) погодинна, відрядна і комісійна;
- б) погодинна і відрядна;
- в) погодинна, відрядна, комісійна і безтарифна;
- г) тарифна та безтарифна.

30. *Управління виробничою діяльністю в організації здійснюють:*

- а) начальник механічного цеху;
- б) працівник відділу реклами;
- в) заступник директора з виробництва;
- г) відділ економічного аналізу.

31. *Лінійний тип організаційної структури характеризується:*

- а) функціональною замкнутістю структурних підрозділів та конкретизацією сфери діяльності кожної керуючої ланки;
- б) здатністю пристосовувати до змін, що відбуваються у зовнішньому середовищі;
- в) концентрацією комплексу функцій управління та вироблення управлінських дій в одній ланці управління;
- г) відповідність структури до стратегії.

32. *До внутрішніх винагород відносяться:*

- а) почуття задоволення результатами роботи;
- б) заробітна плата;
- в) повага;
- г) просування по службі.

33. *Норми функціонування – це:*

- а) критерії, за якими оцінюється дія системи управління або хід виконання виробничого процесу;
- б) максимально допустима величина абсолютних витрат сировини, матеріалів, пального, енергії для виконання роботи встановленої якості;
- в) показники, що характеризують відносні величини використання засобів і предметів праці;
- г) максимальна кількість працівників, що перебуває у безпосередній підлеглих керівника.

34. Для підвищення ефективності контролю потрібно:

- а) покращити інформаційний обмін між працівниками;
- б) запровадити тотальний, прискіпливий контроль;
- в) здешевити його для організації.

35. Матрична організаційна структура:

- а) не відповідає принципу адаптивності;
- б) не має недоліків;
- в) використовується організаціями, які реалізують одночасно декілька проектів;
- г) такої структури не існує.

36. Грошова винагорода, сплачувана організацією робітникові за конкретно виконану роботу:

- а) надбавка;
- б) винагорода;
- в) мотивація;
- г) заробітна плата.

37. Бюрократичний контроль передбачає:

- а) застосування суворих правил та стандартів;
- б) прозорість інформації та базування на корпоративній культурі;
- в) наявність спеціалізованих контрольних служб;
- г) орієнтацію на групові норми та традиції.

38. Розпорядчі дії реалізуються:

- а) наказами;
- б) розпорядженнями;
- в) вказівками.

39. Ухвалення управлінського рішення – це:

- а) вибір лінії поведінки, здійснений керівною особою;
- б) вибір однієї з кількох можливих альтернатив;
- в) процес обміну інформацією для вирішення певної проблеми;
- г) нарада з виробничих питань.

40. Якого типу організаційної структури не існує:

- а) лінійно-функціональної;
- б) лінійно-штабної;
- в) функціонально-штабної;
- г) територіальної.

41. *Основою організації заробітної плати на підприємствах є:*

- а) тарифна система;
- б) тарифна сітка;
- в) тарифна ставка;
- г) тарифно-кваліфікаційний довідник.

42. *Вибір, який повинен зробити керівник, щоб виконати посадові обов'язки:*

- а) інтуїтивне рішення;
- б) стратегія;
- в) організаційне рішення;
- г) альтернатива.

43. *Прогнозування – це:*

- а) передбачення майбутнього з використанням минулого досвіду та теперішніх подій;
- б) передбачення, ймовірність появи яких-небудь результатів;
- в) процес досягнення майбутньої мети підприємства;
- г) відображення майбутнього за допомогою символів.

44. *Різновид групи, якій організація делегує виконання конкретного завдання – це:*

- а) цільова виробнича група;
- б) неформальна група;
- в) командна група;
- г) група за інтересами.

45. *Метод групового ухвалення рішень, який застосовується у випадку, коли члени групи фізично не можуть бути присутніми в одному місці – це:*

- а) колективне обговорення проблеми;
- б) номінальний груповий спосіб;
- в) метод Дельфі;
- г) спілкування у неформальній групі.

46. *Методи прогнозування в цілому поділяються на:*

- а) якісні та кількісні;
- б) економічні та соціальні;
- в) формальні та неформальні.

47. *Обмін інформацією між двома і більше особами – це:*

- а) комунікаційний процес;
- б) процес спілкування;
- в) процес керівництва.

48. *Найчастіше непрограмовані рішення доводиться приймати керівникам:*

- а) вищого рівня управління;
- б) середнього рівня управління;
- в) низової ланки управління.

49. *Точка беззбитковості в управлінні – це:*

- а) об'єм випуску продукції, при якому підприємство покриває всі витрати на виробництво;
- б) рівень витрат підприємства, який дозволяє уникнути збитків;
- в) комплексний план досягнення мети підприємства;
- г) графік.

50. *Яка з наведених нижче груп працівників належать до цільових:*

- а) група технологів;
- б) ревізійна комісія;
- в) комісія з розслідування причин та наслідків аварії;
- г) керівник та його заступники.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100- бальною шкалою в кінці заліково-екзаменаційної сесії.

Формами контролю студентів заочної форми навчання є поточний та підсумковий.

Основною формою поточного контролю є виконання контрольної роботи на платформі Moodle. За виконану контрольну роботу студент може отримати максимально 70 балів. Контрольна робота складається з двох частин: одне теоретичне завдання та 50 тестових завдань.

При розробці критеріїв оцінки за основу беруться повнота і правильність виконання завдань. Крім цього враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота оцінюється таким чином:

- теоретична частина – максимально 20 балів;
- тестові завдання по 1 балу за кожну правильну відповідь, максимальна кількість балів – 50. Поточне тестування виконується на платформі Moodle.

Підсумковий контроль: екзамен у формі підсумкового тесту на платформі Moodle. Студент може отримати максимально 30 балів.

Студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного та підсумкового контролю:

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів, що не перевищує 49 балів, то студент вважається таким,

що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Менеджмент» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Екзамен	Сума
Теоретичні завдання	Тестування		
20	50	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бліхар В., Верескля М., Михаліцька Н. Офіс-менеджмент: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 348 с.
2. Вороніна А. В. Менеджмент: навч. посіб. Кам'янське: ДДТУ, 2019. 352 с.
3. Козирєва О. В., Зоїдзе Д. Р. Менеджмент підприємства (за видами економічної діяльності): навч. посіб. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2019. 162 с.
4. Мальська М. П., Білоус С. В. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб. Київ: SVA-print, 2020. 190 с.
5. Самоменеджмент: навчальний посібник / [Г. З. Леськів, Г. Я. Левків, М. М. Бліхар, В. В. Гобела, та ін.]; Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 280 с.
6. Менеджмент: навч. посіб. для екон. спец. закл. вищ. освіти / [Н. С. Краснокутська та ін.]; Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 230 с.
7. Надрага В. І., Пекін А. Ю. Економіка праці та мотивація трудової діяльності: підручник; [за заг. ред. В. І. Надраги]. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 517 с.
8. Основи менеджменту: навч. посіб. / [Ю. О. Бекетов та ін.]. Харків: ХНАДУ, 2019. 263 с.

Допоміжна

1. Гринчак Н. А. Аналіз патентної інформації як джерело визначення технологічних трендів у логістиці. *Scientific achievements of modern society: Abstracts of the 5th International scientific and practical conf.* Liverpool: Cognum Publishing House. 2020. P. 423–427.
2. Гринчак Н. А. Гейміфікація як засіб підвищення самомотивації персоналу. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, «Інформаційно-аналітичне агенство», 2021. С. 180-182. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6008>
3. Гринчак Н. А. Збірник практичних завдань для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка». Київ: Національна академія статистики, обліку та аудиту, 2021. 88 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5936>
4. Гринчак Н. А. Концептуальні засади системи менеджменту підприємства в умовах кризи. Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 17 березня 2022 року / Упоряд. О.А. Іващенко. Київ, 2022. С.158-161
5. Гринчак Н. А., Булах Т. М., Іващенко О. А. Ефективний комунікаційний менеджмент як чинник розвитку сучасних міжнародних компаній. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2021. №3-4. С. 72-79. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6184>
6. Гринчак Н. А., Іващенко О. А. Розвиток світового ринку управлінського консалтингу в умовах COVID-19. Сучасна статистика: проблеми та перспективи розвитку: матеріали XIX Міжнародної конференції з нагоди Дня працівників статистики. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2021. С. 131-133. URL: <http://194.44.12.92:8080/xmlui/handle/123456789/6144>
7. Гринчак Н. А., Іващенко О. А., Булах Т. М., Дишлевий Р. В. Компетентності ефективних менеджерів у епоху четвертої промислової революції. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2021. №1-2. С. 20-28. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6197>
8. Доріс Кірнс Гудвін. Лідерство у буремні часи. / [пер. з англ. К. Смаглій] Харків: Віват, 2021. 589 с.
9. Іващенко О. А., Рубцова М. Ю. Управління людськими ресурсами в БНП в умовах конкуренції за глобальні таланти й фінансові інвестиції: виклики для глобального бізнесу. Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». 2019. № 18. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3684
10. Ковальчук К. Ф. Теорія прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Дніпро: Дріант, 2018. 225 с.

11. Малащук Д. В., Гринчак Н. А. Вплив системи інтегрованої міжнародної логістики на формування глобального логістичного менеджменту. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 13. С. 22–25

12. Малащук Д. В., Гринчак Н. А. Міжнародна конкурентоспроможність сектору інформаційно-комунікаційних технологій країн-ключових інноваторів. Економіка та суспільство. 2018. Випуск 14. С. 103–111. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-14-2018.pdf>

13. Нетреба І. О. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. Київ: Наукова столиця, 2019. 170 с.

14. Співак С. М. Менеджмент конкурентоспроможності підприємств: теорія, методика, практика: монографія, Тернопіль: Паляниця В. А., 2020. 403 с.

Інформаційні ресурси

1. Маркетинг і менеджмент інновацій. URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>
2. Менеджмент. URL: <http://menagement.knutd.edu.ua/>
3. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. URL: <https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal>
4. Науково-практичний журнал «Прикладний менеджмент і інвестиції». URL: <http://www.jami.org.ua>

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

Кафедра економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни
«Менеджмент»

Студента (ки) ___ курсу
спеціальності 051 «Економіка»
групи _____

(П.І.Б)

(підпис)

Бали _____

Київ
202_